

ЛЯШКО́ Іван Іванович (09. 09. 1922, с. Мацківці, нині Лубен. р-ну Полтав. обл. — 29. 03. 2008, Київ) — математик. Батько С. Ляшка. Доктор фізико-математичних наук (1963), професор (1965), академік НАНУ (1973). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1972). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1981, 1989), премія ім. М. Крилова АН УРСР (1975). Державні нагороди СРСР. Ордени «За заслуги» 3-го (1997), князя Ярослава Мудрого 5-го (2004) ступ. 1940–48 служив на флоті, учасник 2-ї світової війни. Закін. Київ. учител. (1949) і пед. (1952) інститути. Водночас із навч. учителював у Бесід. семиріч. (1949–51, Ставищен. р-н Київ. обл.) і Ставищен. серед. (1951–52) школах. Від 1955 — у Київ. університеті: 1964–69 — завідувач кафедри матем. фізики, 1965–69, 1987–89 — декан мех.-мат. ф-ту, 1969–77 — декан факультету кібернетики (один із засн., 2008 на його будівлі встановлено мемор. дошку Л.), 1977–85 — проректор, від 1991 — гол. н. с. факультету кібернетики. Був головою правління Респ. товариства «Знання». Л. — один з основоположників матем. теорії фільтрації в Україні. Осн. наук. дослідж.: розв'язання теор. проблем математики та кібернетики і застосування одержаних результатів у приклад. галузях математики та механіки, зокрема у механіці суціль. середовища та у теорії забезпечення склад. експерименту. Доведена ним низка теорем дозволила завершити побудову варіац.-тополог. методу (мажорант. областей) розв'язання задач матем. фізики. За допомогою цього методу розв'язав значну кількість склад. і важливих задач план. фільтрації. Виконав принципово новий підхід до розв'язання

фільтрац. задач, який полягає у відшуванні аналіт. розв'язку скінченно-різницевого аналога гранич. задач, що описують фільтрацію рідин. У межах цього підходу розвинуто та розширено метод Р-перетворень Г. Положія (т. зв. метод сумар. зображень) для необмежених і неоднорід. середовищ. Розробив якісну теорію оцінювання інтеграл. характеристик фільтрац. потоку у пористих середовищах. Заклав основи систем. підходу до розв'язування задач теорії фільтрації та теорії підзем. гідромеханіки. Дослідив нові моделі фільтрації у заг. постановках, які описуються неklasич. рівняннями для більш адекват. опису реал. процесів (напр., задачі крапель. та канал. зрошення, коли права частина рівняння містить дельта-функцію Дірака). Розв'язав задачу чисел. моделювання міграції стронція-90 зі ставу-охолоджувача ЧАЕС у р. Прип'ять. Вивчав осн. матем. проблеми, які виникають у зв'язку із розвитком вимірно-обчислюв. комплексів у різних галузях науки і техніки. Його підручники перевидавали англ., в'єтнам., іспан. та ін. мовами.

Основні праці

Решение фильтрационных задач методом суммарных представлений. К., 1963; Математический анализ в примерах и задачах: Підруч. К., 1974. Ч. 1; 1977. Ч. 2; Вопросы оптимизации решения задач фильтрации на ЭВМ. К., 1977; 1981 (співавт.); Фильтрация шумов. К., 1979 (співавт.); Дифференциальные уравнения: Підруч. К., 1981 (співавт.); Математическое обеспечение сложного эксперимента. К., 1982–90. Т. 1–5; Основы классического и современного математического анализа: Учеб. К., 1988 (співавт.); Математичний аналіз: Підруч. К., 1992–93. Ч. 1–2 (співавт.); Управление псевдогиперболическими системами с помощью сосредоточенных воздействий // Пробл. упр. и информатики. 2000. № 5.

Рекомендована література

1. Митропольський Ю. О. Іван Іванович Ляшко // Вісн. АН УРСР. 1975. № 6;
2. Прилюк Д. Наука любить сміливих // Дніпро. 1977. № 10;
3. Бублик Б. И., Сергиенко И. В. Иван Иванович Ляшко // Киев. математики-педагоги. К., 1979;
4. Панасюк В. В. Прикладна математика народному господарству // Вісн. АН УРСР. 1982. № 5.

Я. М. Григоренко

Бібліографічний опис:

Ляшко Іван Іванович / Я. М. Григоренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-60148>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).